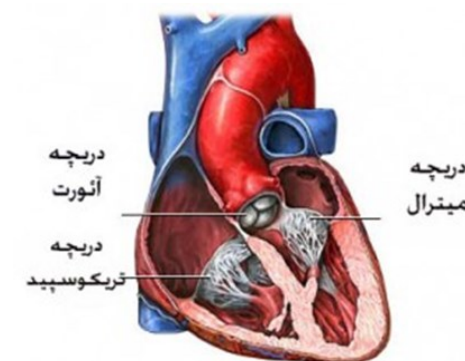

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز مرکز آموزشی و درمانی سردار سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی

مرکز آموزشی و درمانی سردار سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی بیماری‌های دریچه آئورت

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: کمیته آموزش بیمار

تاریخ تهیه: ۱۴۰۴

شماره واحد آموزش به بیمار: ۰۲۶۳۵۷۷۱۱۲۵

منابع: ClinicalKey، WebMD، Mayo clinic

شرح بیماری:

قلب ۴ دریچه دارد. دریچه دولتی (میترال) و سه لتی (تریکوسپید) که کنترل جریان خون ورودی از دهلیزها به درون بطن‌ها را به عهده دارند. دریچه‌های آئورت و ریوی نیز کنترل جریان خون خروجی و ورودی به قلب را به عهده دارند. تنگی دریچه‌ها موجب کاهش خروج و ورود خون از قلب و نارسایی دریچه‌ها موجب پس زدن مجدد خون پمپ شده می‌شود. پس عملکرد درست دریچه‌ها برای کارآمدی قلب به عنوان یک پمپ اهمیت حیاتی دارد.

انواع بیماری‌های دریچه قلب:

بیماری‌های دریچه دولتی یا میترال: تنگی میترال، نارسایی میترال، افتادگی میترال
بیماری‌های دریچه آئورت: تنگی آئورت، نارسایی آئورت

بیماری‌های دریچه سه لتی (تریکوسپید):
نارسایی تری کوسپید، تنگی تری کوسپید

بیماری‌های دریچه ریوی: تنگی دریچه ریوی، نارسایی دریچه ریوی

علل شایع:

علل اصلی شامل:

تنگ شدن دریچه که جلوی جریان طبیعی خون را می‌گیرد.

گشاد شدن دریچه که باعث برگشت خون به عقب و به درون قلب می‌شود.

اختلال دریچه‌ای ممکن است به علل زیر نیز ایجاد شود:

•

•

♦

•

•

•

♦

•

•

•

♦

•

نارسایی دریچه آئورت: تب روماتیسمی، عفونت عضله قلب (اندوکاردیت)، سیفلیس، آرتریت روماتوئید، پرفشاری خون، مشکلات مادرزادی، پارگی آئورت ناشی از ضربه به قفسه سینه، بیماری‌های بافت همبند مانند مارفان و آنوریسم یا گشاد شدن آئورت

تنگی دریچه آئورت: نقایص مادرزادی، تب روماتیسمی، افزایش کلسترول خون

علائم شایع:

در موارد خفیف نارسایی و تنگی دریچه‌ها علامتی وجود ندارد ولی در موارد متوسط تا شدید علائم زیر مشاهده می‌شود:

نارسایی دریچه آئورت: تنگی نفس به دنبال فعالیت، خستگی، حمله تنگی نفس شبانه، تپش قلب، سرفه

تنگی دریچه آئورت: علائم نارسایی قلب مانند تنگی نفس حین فعالیت، درد سینه، سنکوپ

تشخیص:

تشخیص توسط متخصص قلب و عروق با اخذ شرح حال و معاینه دقیق بیمار صورت می‌پذیرد. در صورت نیاز از دیگر روش‌های تشخیصی از جمله موارد زیر استفاده می‌شود:

نارسایی دریچه آئورت: نوار قلب (الکتروکاردیوگرام)، عکس برداری قفسه سینه، اکوکاردیوگرافی، کاتتریزاسیون قلبی، ام آر آی

تنگی دریچه آئورت: الکتروکاردیوگرام یا نوار قلب، اکوکاردیوگرافی، کاتتریزاسیون قلبی، آنژیوگرافی عروق کرونر، عکس برداری قفسه سینه

درمان:

نارسایی آئورت: در تنگی و نارسایی حاد آئورت باید با

• جراحی دریچه آئورت عوض شود.

• **تنگی دریچه آئورت:** تعویض دریچه آئورت یا ترمیم آن از طریق پوست که باعث تسکین موقت شده و برای بیمارانی

♦ رژیم غذایی:

- رژیم غذایی کم چرب (چربی باید کمتر از 20% کل کالری دریافتی را تأمین کند)، کم نمک و پر فیبر
- افزایش مصرف سبزیجات به خصوص نوع سبز رنگ آن مانند اسفناج، بروکلی، کلم و هویج
- افزایش مصرف میوه هایی مانند سیب، موز، پرتقال، گلابی، انگور و آلو سیاه
- افزایش مصرف غلات کامل مانند بلغور جو دوسر ساده، برنج قهوه ای و نان سبوس دار
- افزایش مصرف لبنیات کم چرب یا بدون چربی از جمله شیر، پنیر و ماست
- افزایش مصرف غذاهای سرشار از پروتئین مانند: ماهی های غنی از امگا ۳، گوشت مرغ بدون پوست، تخم مرغ، حبوبات مانند لوبیا، عدس، نخود، نخود چشم سیاه و آجیل، دانه ها و انواع محصولات سویا.
- مصرف روغن و مواد غذایی حاوی چربی های اشباع نشده. این نوع روغن کلسترول خون و خطر ابتلا به بیماری های قلبی عروقی را کاهش دهد. برخی منابع از این روغن ها عبارتند از: ماهی قزل آلا، آووکادو، انواع روغن ها مانند کلزا، روغن ذرت، زیتون، کنجد، آفتابگردان و سویا، انواع آجیل مانند گردو، بادام و آجیل کاج، مغزها و دانه سویا، و دانه های کنجد، آفتابگردان، کدو تنبل، و یا کتان.

♦ فعالیت:

- در تنگی شدید آئورت حتی بدون علامت، محدودیت فعالیت لازم است زیرا می تواند موجب سنکوب ناگهانی شود.
- در سایر بیماری دریچه ای، نیازی به محدود کردن زیاد فعالیت نیست و تا حد توان بلامانع است.
- از انجام کارهای سنگین اجتناب کنید.
- برای پیشگیری از تنگی نفس در وضعیت نشسته قرار بگیرید و هنگام نشستن بر روی صندلی، پاهای خود را بالاتر قرار دهید.
- توصیه می شود در صورت مراجعه بیمار به مراکز درمانی، قبل از انجام اقدامات تهاجمی مانند دندانپزشکی و انواع روش های تشخیصی و درمانی، پزشک معالج را از وضعیت قلبی خود آگاه کنید تا برای جلوگیری از اندوکاردیت درمان با آنتی بیوتیک شروع شود.
- بر اهمیت رعایت مناسب بهداشت دهان و مراقبت های منظم از دندان ها توجه کنید.

♦ عوارض:

- **نارسایی دریچه آئورت:** ضریان غیرطبیعی قلب (آریتمی)، عفونت عضله قلب (اندوکاردیت)، نارسایی احتقانی قلب، ادم ریه، بزرگ شدن بطن
- **تنگی دریچه آئورت:** ضریان غیرطبیعی قلب (آریتمی)، عفونت عضله قلب اندوکاردیت و عفونت دریچه ها، نارسایی احتقانی قلب، تشکیل لخته خون

♦ در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

• نارسایی دریچه آئورت:

- اگر شما یا یکی از اعضای خانواده تان علائم بیماری دریچه ای قلب را دارید
- تب بالاتر از 38/3 درجه سانتیگراد، تنگی نفس و تپش قلب بدون ارتباط با فعالیت بدنی
- احساس درد قفسه سینه مشابه قبل از عمل، التهاب و قرمزی، گرمی و در نهایت خارج شدن ترشحات چرکی از محل برشهای جراحی
- لرز شدید و بدنبال آن تب، درد و سفتی پشت ساق هریک از پاها، تنگی نفس به دنبال فعالیت، خستگی، حمله تنگی نفس شبانه
- تپش قلب، تنگی نفس در حالت خوابیده و درازکش (ارتوپنه)، در صورت مشاهده هر گونه علائم نگران کننده دیگر.

• تنگی دریچه آئورت:

- اگر شما دچار علائم تنگی آئورت با علت ناشناخته هستید، علائم به هنگام درمان بدتر شده اند، اگر دچار علائم جدید و غیر قابل توجیه شده اید.
- اگر دچار عوارض جانبی ناشی از مصرف دارو شده اید، تنگی نفس به دنبال فعالیت، تپش قلب، سنکوب، تنفس کوتاه.
- علائم و نشانه های آمبولی مانند ضعف عضلانی و گیجی، در صورت مشاهده هر گونه علائم نگران کننده دیگر.